

УДК 37.014.54

О. Клопотовська,
завідувач філії «Зеремлянська гімназія»
Баранівського ліцею № 2 ім. О. Сябрук
Баранівської міської ради

У ЧОТИРНАДЦЯТЬ – І ВЖЕ ПІДПРИЄМЦІ

Чи можна в 14 років стати підприємцем? Просто в школі? Так, цілком! Це на власному прикладі доводять учні філії «Зеремлянська гімназія» Баранівського ліцею № 2 ім. О. Сябрук.

Все почалось із конкурсу, який оголосив Фонд Східна Європа. Тоді українським громадським організаціям та школам із трьох областей – Івано-Франківської, Житомирської і Донецької – запропонували поборотись за грошовий грант на заснування соціального шкільного підприємництва.

Одним із переможців конкурсу став проєкт «ПрінтБум», який підготувала ГО «Агенція креативного розвитку» (м. Новоград-Волинський, Тетяна Забродіна) в партнерстві з нашим закладом. Проєкт передбачав заснування соціальної шкільної фірми з виробництва сувенірної продукції.

Соціальне шкільне підприємництво (СШП) – практика для України нова, на відміну від країн Заходу. Вона передбачає, що на базі школи з ініціативи дітей засновується підприємство. Ролі в такій фірмі розподілені між самими дітьми: хтось стає директором, хтось – маркетологом, хтось безпосередньо займається виробництвом тощо.

Дорослі у такій фірмі виконують ролі менторів (наставників) та кураторів. За виробничий процес, продаж товарів чи послуг відповідають самі учні. Вони на практиці вчаться як новим професіям, так і «м'яким» навичкам: формуванню команди, вирішенню конфліктів, комунікації між собою, налагодженню ділових контактів тощо.

Чим може займатись така фірма? Та чим завгодно. Багато школярів обирають пошиття предметів одягу та аксесуарів. Хтось надає туристичні послуги – проводить екскурсії своїм містом. Хтось наважується вирощувати овочі чи зелень. Хтось надає рекламні послуги. Інакше кажучи, можна робити все, на що вистачить уяви, талантів та бізнес-чуття.

Проте аби таке шкільне підприємництво було соціальним, його діяльність має бути спрямована на вирішення якихось важливих проблем своєї громади: екологічних, економічних, соціальних тощо. Бо, власне, не прибуток є ціллю діяльності такої фірми, а саме активна участь у соціальному житті громади та вирішенні її проблем.

СШП «ПрінтБум» – це підприємство з виготовлення сувенірної продукції. Школярі роблять фотодрук на футболках, екторбинах, подушках,

чашках, пазлах. «Ми зможемо додати кольорів та креатив у ваш одяг та виготовити оригінальні подарунки для ваших рідних та близьких», – так описують свою діяльність самі принтбумівці.

На початку проєкту для дітей, їхніх батьків та вчителів був проведений ознайомчий семінар із організації соціального шкільного підприємства. Я, як керівниця проєкту «ПрінтБум», розповіла, що воно таке і навіщо потрібно. Так, на зустрічі пояснили, що одна з важливих переваг соціального шкільного підприємництва – те, що діти ще в школі зможуть випробувати себе у певній професії, а отже ще до вступу до іншого навчального закладу визначитись, що їм більше до душі.

Така ідея сподобалась і батькам школярів. Завдяки цьому проєкту діти навчаються навичкам підприємництва: від створення бізнес-плану до реалізації готової продукції. Такий досвід дуже цінний як для дітей, так і батьків.

Учасниками проєкту «ПрінтБум» стали учні 8–9 класів. З лютого по червень на навчальних тренінгах вони здобували знання та навички з соціального шкільного підприємництва. Цю активність забезпечували менторка-тренер проєкту Тетяна Забродіна та тренер Лариса Мухіна.

Так, на одному з тренінгів, присвяченому формуванню команди та управлінню персоналом, діти вже розподілили між собою професійні обов'язки. У підприємства з'явилися: керівник, головний бухгалтер, інженери з виробництва, маркетолог, фотограф, дизайнер, комунікаційний менеджер, менеджери з продажів, завгосп.

Під час реалізації проєкту було проведено 8 тренінгів з бізнес-планування, 4 бізнес-гри, 4 тренінги з фотошопу. Приміром, навчання дітей роботі у графічних редакторах проводив професійний фотограф. А для того, аби діти могли працювати у графічному редакторі та передавати зображення на друк, на підприємстві функціонує ноутбук та спеціальне виробниче обладнання. До кабінету, де працює шкільна фірма, проведено інтернет. В червні відбулася зустріч учасників соціальних шкільних підприємств «ПрінтБум» та «Шпупька» (с. Ворсівка Малинської міської ради), де діти поділились своїми знаннями та досвідом, обмінялися ідеями та позитивною енергетикою. Результатом такої зустрічі стало підписання меморандуму про співпрацю між двома підприємствами, який дає можливість подальшого розвитку СШП.

З 2021–2022 навчального року до навчальної програми філії введено курс за вибором «Соціальне шкільне підприємство» для учнів 9 класу. На базі нашого закладу створено ГО «ПрінтБум», головною метою якої є організація та підтримка соціальних шкільних підприємств у сільській місцевості, визначення пріоритетних потреб розвитку школи і села, залучення широкої громадськості до спільного вирішення першочергових проблем на селі.

Попереду дуже багато роботи, але принтбумівці дивляться в майбутнє з оптимізмом. А ми нагадуємо, що найкращою підтримкою цих починань стане ваше замовлення на послуги «ПрінтБум». Зізнайтеся, ви ж давно мріяли про

футболку чи чашку із власним фото? Тож не баріться – замовляйте! Замовлення приймаються за електронною адресою printboom95@gmail.com.

Своїм досвідом підприємницької діяльності школярі діляться в соціальних мережах:

- <https://www.facebook.com/groups/255946802791096/?ref=share>;
- https://instagram.com/_printboom_?utm_medium=copy_link.

Створення «ПрінтБум» стало можливим завдяки проекту «Заснування соціальних шкільних підприємств у сільській місцевості та малих містах України для заохочення молоді до соціального підприємництва у Івано-Франківській, Житомирській і Донецькій областях», що виконували Фонд Східна Європа та Kinderhilfswerk ChildFund Deutschland за фінансової підтримки German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ).